

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Varga Kata Ügyvédi Iroda (címe.; ügyintéző: dr. Varga Kata ügyvéd) által képviselt Kubinyi Tamás (címe) I. rendű és Novák Előd Attila (címe) II. rendű kérelmező által a Fővárosi Választási Bizottsága 2019. október 17. napján meghozott 265/2019. (X. 17.) FVB számú határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelme folytán indult nemperes eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

v é g z é s t:

A Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Választási Bizottság 265/2019. (X. 17.) számú határozatát helybenhagyja.

Kötelezi Kubinyi Tamás és Novák Előd Attila kérelmezőket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a Magyar Államnak külön felhívásra 10.000 (tízezer) forint eljárási illetéket.

A végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Kubinyi Tamás és Novák Előd Attila 2019. október 8. napján elektronikus levélben kifogást terjesztett elő a Facebook Ireland Limited közösségi médiaszolgáltató jogszabálysértő tevékenysége miatt.

A kifogásban előadták, hogy a médiaszolgáltató a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2019. évi általános választásának kampányidőszaka során 2019. szeptember 7. napján, Kubinyi Tamás a Mi Hazánk Mozgalom jelölő szervezet polgármester-jelöltjének Facebook oldalán a médiaszolgáltató letiltotta a kifogáshoz mellékletként csatolt bejegyzést.

Budapest Főváros XI. Kerület Helyi Választási Bizottsága a 2019. október 10. napján kelt 235/2019. (X. 10.) számú határozatával (a továbbiakban: HVB határozat) a kifogást érdemi vizsgálat nélkül elutasította. A bizonyítékként csatolt melléletekből megállapította, hogy a szolgáltató a tiltást az általa alkalmazott „közösség alapelvek” sérelmével indokolta.

A kifogás előterjesztői erre tekintettel kérték a kifogásnak történő helyt adást.

Kiemelte, hogy a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 215. § d) pontja alapján a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha annak elbírálása nem tartozik egyik választási bizottság hatáskörébe sem.

Megállapítása szerint a „Facebook” egy internetes közösségi portál, amelynek üzemeltetője magától értetődően meghatározhatja, milyen szabályok szerint működteti saját felületét, így nincs akadálya annak, hogy az oldal szolgáltatásait használó személyek csak a közösségi alapelvek elfogadásával regisztrálhatnak. A „Facebook” kezdőoldalán elérhető alapelvek tulajdonképpen médiaszabályozó iránymutatások, amelyek egyben a közösségi oldalon érvényesülő szólásszabadság korlátait is meghatározzák. A választási kampány részeként nem értékelhető az a tevékenység, amely során egy magánjellelű jogviszonyban az egyik szerződő fél autonóm módon határozza meg, hogy milyen közléseket tolerál, és az sem, ha a nem túrt közlések kategóriáinak fogalmi elemeit is önmaga határozza meg.

Nem vizsgálható tehát a választási eljárásban értékelhető, választási kampányt sértő tevékenységként, ha valamely „Facebook” felhasználót a szolgáltató a közösségi alapelvek sérelme okán, a „házigazda” jogán tilt vagy korlátoz. Annak megítélése ugyanis, hogy a felek szerződéses viszonyában vállalt jogok és kötelezettségek gyakorlása és sérelme milyen módon alakul, nem választási bizottsági, hanem bírósági hatáskörbe tartozik.

Megjegyezte továbbá, hogy a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 203. § 41. pontja szerint médiaszolgáltató az a természetes vagy jogi személy, aki, vagy amely szerkesztői felelősséggel rendelkezik a médiaszolgáltatás tartalmának megválasztásáért és meghatározza annak összeállítását. A szerkesztői felelősség a médiatartalom kiválasztása és összeállítása során érvényesülő tényleges ellenőrzésért való felelősséget jelenti, és nem eredményez felelősséget a szolgáltatás tekintetében. Mindezekre tekintettel a „Facebook” közösségi portál nem minősül médiatartalom szolgáltatónak, így a Ve. 151. §-a nem alkalmazható.

Kubinyi Tamás és Novák Előd Attila kérelmezők fellebbezése folytán a Fővárosi Választási Bizottság 265/2019. (X. 17.) FVB számú határozatával az elsőfokú határozatot megváltoztatta, a kifogást érdemi vizsgálat alapján utasította el.

A Ve. 2. § (1) bekezdésében, a 43. § (1), (2) és (5) bekezdésében, a 223. § (3) bekezdés a) és b) pontjában, a 224. § (2) bekezdésében, (3) bekezdés a) pontjában, 225. §-ában, a 231. § (4) és (5) bekezdésében hivatkozással arra mutatott rá, hogy téves a Helyi Választási Bizottság döntésének azon része, hogy a kifogást érdemi vizsgálat nélkül utasította el, arra hivatkozással, hogy a kifogás elbírálása egyik választási bizottság hatáskörébe sem tartozik.

A kifogást érdemben megvizsgálta és azt alaptalannak találta.

Rögzítette, hogy a Facebook a személyes kommunikáció eszköze, a magánszemélyek közötti kommunikáció pedig nem minősül kampánytevékenységnek.

A Fővárosi Választási Bizottság 265/2019. (X. 17.) számú határozata ellen Kubinyi Tamás és Novák Előd Attila kérelmezők terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben az FVB határozatának megváltoztatását, a kifogásnak történő helyt adást és a jogszabálysértés tényének a Ve. 218. § (2) bekezdése alapján történő megállapítását és a jogsértőnek a további jogszabálysértéstől eltiltását kérték.

Előadták, hogy a Facebook (címe) közösségi média szolgáltató (a továbbiakban: Szolgáltató) ellen a Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjában meghatározott, esélyegyenlőségre, valamint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlásra vonatkozó alapelv megsértése miatt nyújtottak be kifogást.

A Fővárosi Választási Bizottság a kifogást azért utasította el, mert „a Facebook személyes kommunikáció eszköze, és a magánszemélyek közötti kommunikáció nem minősül kampányeszköznek.”

A Ve. 140. §-a alapján kampányeszköznek minősül minden olyan eszköz, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására, vagy annak megkísérlésére, ezért álláspontjuk szerint az FVB tévesen jutott arra a következtetésre, hogy az érintett nyílt közösségi oldal nem minősül kampányeszköznek és a Szolgáltatót ezért nem kötik a választásra vonatkozó alapelvek.

A Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) a teljesen azonos tényálláson alapuló 357/2019. számú határozatában az FVB álláspontjával szemben és a kifogásban előadottakkal egybehangzóan állapította meg, hogy a Szolgáltató „a közösségi oldalon közzétett bejegyzések felülvizsgálatát ... csak a választási eljárás alapelveinek, elsősorban a jelöltek, jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőség biztosítása, és a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elveinek megfelelően hajthatja végre.”

A Szolgáltató továbbá köteles az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében rögzített szólásszabadság jogának tiszteletben tartására is.

Tekintettel arra, hogy a Szolgáltató érdemi indokolás nélkül, egy automatikus számítógépes algoritmus segítségével korlátozza a választások során az egyik jelölt politikai kommunikációját azzal, hogy tiltja a hivatkozását egy másik politikus nevére, vagy képmására, olyan súlyosan sérti mind a Ve. mind az Alaptörvény hivatkozott szabályait, hogy az a politikai cenzúra új dimenziójaként előrevetíti az emberi és politikai jogok tömeges és személytelen korlátozásának rémképét.

A Szolgáltató ezen eljárása súlyos és a választási eljárás alapelvein túlmutató jogsérelmet okoz.

A kérelmezők bírósági felülvizsgálat iránti kérelme alaptalan.

Az I. rendű kérelmező a Mi Hazánk Mozgalom jelölő szervezet Budapest Főváros XI. kerületének polgármesterjelöltje, a II. rendű kérelmező pedig a Budapest Főváros XI. kerületének képviselőjelöltje, így a Ve. 222. § (1) bekezdése alapján érintettségük igazolt volt.

Az NVB teljeskörűen ismertette az eljárásban irányadó jogszabályi rendelkezéseket, ezért azokra a Fővárosi Ítéltábla csupán visszautal. Helytállóan állapította meg az eljárásban irányadó tényállást és abból a jogszabályoknak mindenben megfelelő jogi következtetést vont le. Helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a kifogást érdemben kellett elbírálni, valamint az eljárás tárgyát képező közösségi média felülete magánszemélyek közötti, személyes kommunikációnak minősült az adott esetben, ami nem volt kampánytevékenység.

A Fővárosi Ítéltábla a felülvizsgálati kérelemben foglaltak kapcsán arra mutat rá, hogy a Facebook közösségi média szolgáltatója nem közszolgáltatást végző társaság. A kérelmezők az online közösség platformját magánjogi szerződés alapján, a szolgáltató felhasználói szerződésének elfogadásával vehették igénybe, a Közösségi Alapelveket elfogadó jognyilatkozatukat követően csatlakozhattak a közösségi hálózathoz.

A Közösségi Alapelvek elfogadásával a kérelmezők elfogadták az abban foglalt feltételeket, így azt, hogy a közösség elveit és szabályait sértő bejegyzéseket, az ilyen tartalmakra történő hivatkozásokat a szolgáltató korlátozhatja és törölheti is. A szolgáltató Alapelveiben nincs arra utalás, hogy a választások idejére köthető lenne olyan megállapodás, amely korlátozás nélküli felhasználást tenne lehetővé a közösségi hálózat felhasználói számára. Erre tekintettel a kérelmezők részére előre tudhatók és felmérhetők voltak a közösségi média felületének felhasználási szabályai és lehetőségeinek keretei. Ezek a választási kampány minden résztvevője számára azonos feltételekkel voltak irányadók azzal, hogy az esélyegyenlőség elvének sérelmét igazoló, vagy azt valószínűsítő bizonyítékot a kérelmezők nem nyújtottak be [Ve. 212.§ (2) bekezdés b) pontja].

Az Európai Parlament és a Tanács „Elektronikus kereskedelemről szóló” 2000. június 8-i 2000/32/EU Irányelv 14. cikk (1) bekezdés b) pontja szerint a szolgáltatót csak akkor nem terheli felelősség a szolgáltatás igénybe vevőjének kérésére tárolt esetlegesen jogsértő információért, ha mint ilyenről tudomást szerzett, haladéktalanul intézkedik az információ eltávolításáról, vagy az ahhoz való hozzáférés megszüntetéséről. Ezen közvetlen hatályú és alkalmazandó uniós jogforrásra tekintettel a szolgáltatónak nemcsak joga, hanem kötelezettsége akár bejelentésre, akár elektronikus algoritmus által feltárt – és ily módon a tudomására jutott – jogsértő tartalmakat korlátozni és letiltani platformján. Ezek a szolgáltató elfogadott Alapelvei szerint lehetnek egy személy megnyilvánulásai, de akár annak fényképe és neve is. Ennek tartalma, indokoltsága és jogszerűsége – többlet tényállási elem és annak bizonyítékai nélkül – a szolgáltató és az általa üzemeltetett közösséghez csatlakozó jogalanyok közötti magánjogi és nem a választási eljárás közjogi jellegű jogviszonyára tartozó kérdés, ahogy arra a Kúria a Kvk.I.38.019/2019/2. számú határozatában is utalt – egyezően a HVB és az FVB döntésében foglaltakra.

A közösségi média szolgáltatójának Alapelvekben előre rögzített tevékenységétől, szabályzatának betartásától különböző esetkör, amikor a szolgáltató a szerződés feltételeitől és Alapelveitől eltérően nem biztosítja a választási eljárás során a jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőséget, valamint a jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlás elveivel ellentétesen korlátozza azt. Eltérő megítélés alá esik az is, amikor egy felhasználónak a közösségi oldalon folytatott kampánytevékenysége és az abban közzétett tartalom sérti a Ve. 2. § (1) bekezdésében szabályozott elvek érvényre juttatását. Azonban a kérelmezők blokkolási és szűrési eszközök (algoritmus) kapcsán nem hivatkoztak a Facebook szolgáltató olyan tendenciózus eljárására és annak bizonyítékára, amely egyoldalúan és indokolatlanul befolyásolta volna a választási eljárás tisztaságát és amely gátolta volna, hogy a választók hozzájussanak fontos politikai üzenetekhez.

Mindezek alapján az NVB helytállóan állapította meg, hogy nem sérült a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontja, a kérelmezők kifogása megalapozatlan volt. Ezért a Fővárosi Ítéltábla az NVB határozatát a Ve. 231.§ (5) bekezdés a) pontja alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a felülvizsgálati kérelmet a Ve. 228. § (2) bekezdése és a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 157. § (7) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 124. § (5) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.

A kérelmezők kötelesek viselni az Itv. 43. § (7) bekezdése alapján számított 10.000 forint eljárási illetéket a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének megfelelően.

Budapest, 2019. október 22.

Dr. Virág Csaba s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

Dr. Fintha-Nagy Péter László s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő